

EESTI ADVOKATUUR
ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Hr Urmas Paet
Välisministeerium
Islandi väljak 1
15049 Tallinn

23. 04. 2009 nr 08.4-1/6296
.05.2009 nr 1-9/

Arvamuse andmine rahvusvahelise sanktsiooni seaduse eelnõu kohta

Eesti Advokatuur esitab järgmised märkused rahvusvahelise sanktsiooni seaduse eelnõu kohta:

1. Kuigi reguleerimisala säte peab kirjeldama seaduse sisu, mitte looma õigusi või kohustusi, kehtestab eelnõu § 2 lg 2 kõikidele isikutele rahvusvahelise sanktsiooni rakendamise kohustuse, sealjuures ilma konkreetsemaid eeltingimusi sätestamata.
Kõikide isikute kohustamine kõikides tsiviiltehingutes pidevalt kontrollima teise poole tausta rahvusvahelise sanktsiooni mõttes on ebaproportsionaalne ning isikute vabadusi põhjendamatult piirav. Taoline valimatu ja konkretiseerimata kohustus võib küll olla riigi huvi, kuid on meetmena ebasobiv, kuna on ebatõhus ja samas isikutele ebaproportsionaalselt koormav ning ebamõistlikult tsiviilkäivet takistav ja piirav. Sanktsioonide rakendamine peaks eelkõige toimuma läbi riiklike struktuuride tegevuse (piirangud registreeritud varadele, pangakontodele, notarite teavitamine ja seeläbi tehingute blokeerimine, kauplemiskanali sulgemine jne). On põhjendamatult loota, et iga isik suudab jälgida ja teada kõiki rahvusvahelisi sanktsioone ja oskab vahet teha, milliseid tehinguid ta tohib teha ja milliseid mitte. Pigem on vajalik muude mehhanismidega tagada, et rahvusvaheliste sanktsioonide korral isikul ei õnnestu ebasoovitavat tehingut teha, mitte aga lükata vastutust riigilt isikutele.
2. Eelnõu § 2 lg 3 sõnastusest tulenevalt kohaldatakse justkui kõigis küsimustes, mida rahvusvahelise sanktsiooni seadusega reguleeritud ei ole, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadust. Selline kohaldamisala on ilmselgelt liiga lai. Ebaselgete viidete tegemine rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusele muudab seaduse rakendamise keeruliseks. Palume kaaluda selle sätte täpsustamist ja vastavas osas ka seletuskirja täiendamist.

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

---

3. Peame vastuvõetamatuks, et eelnõu § 10 lõige 1 sätestab valimatult tehingute tühisuse, kui rahvusvahelise sanktsiooni seaduse või selle alusel kehtestatud õigusakti mistahes sätet on rikutud. Sellisel kujul on tegemist ebamõistlikult ja põhjendamatult laia piiranguga, mis rikub õiguskindlust. Peame vajalikuks eelnõu § 14 lõike 2 sõnastuse eeskujul seaduses sätestada, millise seadusest või õigusaktist tuleneva keeluga vastuolus olev tehing on tühine.
4. Teeme ettepaneku kaaluda eelnõu täiendamist sättega, mille kohaselt rahapesu andmebüroo kohustub looma ja käigus hoidma otsingumootori, millesse nime sisestamisega saab igäiks teha päringuid ja saada ammendava vastuse kõikidest võimalikest piirangutest ja riskidest vastava isiku suhtes (nii rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kui ka rahvusvaheliste sanktsioonide mõttes). Vastutus taolise päringu vastuse ammendavuse ja õigsuse eest peab olema selgesõnaliselt riigil.

Lugupidamisega

Kristel Voltenberg
Kantsler

Anu Tingas 697 9253
anu.tingas@advokatuur.ee

Rävala pst 3
10143 TALLINN
Reg kood 74000027

Tel 662 0665
Faks 662 0677
E-post: advokatuur@advokatuur.ee

Arvelduskonto 10022009780001
SEB Pank AS